

ECHO ZAGŁĘBIA

Redakcja i Administracja: Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 25, tel. 56. KONTA CZEKOWE P. K. O. Nr. 306542.

Rok I. Niedziela, dn. 29 września 1929 r. № 1.

Szczęśliwej drogi! WALDEMARAS WYJEŻDZA NA ZAWSZE Z LITWY Były kacyk kowieński opuszczony przez przyjaciół.

Kowno, 28. 9. — Rada ministrów uchwaliła usunąć z mieszkania Waldemarasa ustawio-
ną tam po jego dymisji

straż wojskowa.

Waldemarasa założył prze-
ciw tej decyzji protest, oświad-
czając, że nadal obawia się za-
machu.

Mimo tego od dziś rana po-
sterunek wojskowy usunięto.
Rozgoryczony tem Walde-
maras oświadczył, że w naj-
bliższym czasie

wyjadzie na zawsze
z Litwy, gdzie nie umiano oce-
nić jego zasług.

Kowno, 28. 9. — Do premie-
ra Tubialisa przybyli delega-
ci

złożenia gratulacji

przedstawiciele wszystkich or-
ganizacji rolniczych.

Wśród przybyłych znajdo-
wał się także przywódca opo-
zytywnej dotychczas partii ro-
lników (ludowców) Kwie-
ska. Wywołało to w Kownie
sensację.

Kowno, 28. 9. — Min. rolni-
ctwa Aleksa oświadczył na
konferencji prasowej, że mini-
sterstwo rolnictwa dlatego do-
tychczas niewiele mogło zdzia-
łać, ponieważ Waldemarasa nie
ustanowił

kreował jego działalność.

Wśród dziennikarzy był tak-
że redaktor pisma „Tantas Ke-

lios” — Swietraitis, zapalony

zwolennik Waldemarasa.

Kiedy Swietraitis zapytał
min. Aleksę, dlaczego nowy
rząd konfiskuje numery „Tan-
tas Kelios”, Aleksa rozdrażnio-
nym głosem odpowiedział:

— Na wasze pytania nie be-
de odpowiadał, ponieważ jeste-
ście szpiegami nasłanymi przez
pewną osobę.

Proszę wyjść
i więcej się u mnie nie pokazy-
wać.

Min. Aleksa miał na myśli
Waldemarasa.

Litości.

Dziś powróciłam z letniska
Żywa i zdrowa jak łan.
Dekad się jednak mam udać

Litości, drodzy złomkowie,
W pałacej jestem potrzebna,
Kto ma pokój choć jeden
Niech mnie zaprosi do siebie. (r)

Ohydne morderstwo wiejskiego bogacza.

Nocny napad na mieszkanie sąsiada.

Bydgoszcz, 28. 9. (Od wł.
kor.) — Widownią ohydneho
morderstwa była wioska Len-
bark w powiecie brodnickim.
Miejscowy właściciel

70-morgowego gospodarstwa
40-letni Piotr Witkowski oddał
na palną nienawiścią do swego
sąsiada 27-letniego Feliksa Por-
kowskiego.

Wczorajszej nocy Witkowski
z parciem udał się do zagrody
Borkowskiego, wywalił go z
domu i siekierą

pozbawił go życia.

Wastwac się w najohydniejszy
sposób nad zwłokami. Obu zbro-
dniarzy aresztowano. Borkow-
ski uderzył żonę i dwoje nielet-
nich dzieci.

Czyżby Kainowa zbrodnia? Zagadkowe zabójstwo w Warszawie.

Warszawa, 28. 9. (Od wł.
kor.) — Wczoraj w mieszkaniu przy
ulicy Towarowej 42 zabito

29-letniego Józefa Dereckiego. Dere-
cki przybył wieczorem do
mieszkania brata z wódką i z
zakaskami. Wkrótce rozległy
się przeraźliwe krzyki:

— Dereckiego zabili!
Rzeczywiście w przyległym
pokoju znaleziono stygnącego
już trupa. Z rozbitą łepką na-
rzedziem skroni

saczyła się krew.
Policja znalazła się w trudnym
położeniu bowiem zarówno go-
spodarz jak i goście byli pi-
jani.

Czy to pomoże?

Centralne biuro mieszkaniowe.

Warszawa, 28. 9. (Od wł.
kor.) — Do Ministerstwa Spr.
Wewn. zgłoszony został memo-
riał o powołanie do życia
centralnego biura mieszkani-
owego.

Biuro to miałoby na celu reje-
strowanie wszelkich zmian wła-
sności lokali. Zmiana lokato-
ra bez zawiadomienia biura
byłaby karana
grzywnami administracyjnymi.

Eksmisja Związku Lokatorów i Sublokatorów w Warszawie.

Oporny właściciel 9-pokojowego mieszkania.

Warszawa, 28. 9. (Od wł.
kor.) — W domu przy ulicy Chmielnej
12 został eksmitowany właście-
ciel zakładu elektrotechniczne-
go Filip Czarnecki. Zajmował
on mieszkanie

9-cio pokojowe

i za trzy lata nie zapłacił ka-
mornego. Wraz z Czarneckim
eksmitowany został związek
lokatorów i sublokatorów, któ-
ry odnajmował tam jeden po-
kój.

Tatry pod śniegiem.

Z Zakopanego donoszą:
Od dwóch dni okolice Zako-
panego leżą pod
grubą warstwą śniegu.
Nad Morskiem Okiem całun
śnieżny wynosi 25 cm., a na Hali
Gąsienicowej 18 cm. grubości.
Wszystkie drogi i ścieżki gór-

skie są zasypane śniegiem, któ-
ry wobec niskiej temperatury
taje bardzo powoli.
W najbliższych dniach oczę-
kiwane jest jednak podniesienie
się temperatury. Jesień tegorocz-
na zapowiada się w Zakopanem
bardzo pożytnie.

AUSTRIA PO PRZESILENIU
GABINETOWEM.

Nowy wicekanclerz Austrii Va-
ugoln, dotychczasowy minister
wojny

Brat Waldemarasa członkiem świe- ciańskiej rady gminnej.

Wilno, 28. 9. (Od wł.
kor.) — Przy wyborach do rady gminnej
w miejscowości Tweres w gmi-
nie święciańskiej wybrano na
członka rady

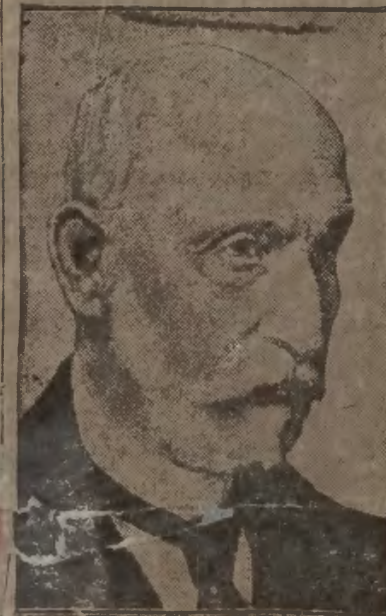
Franciszka Waldemarasa,
brata byłego premiera litewskie-
go.

Połączenie dwóch kolosów.

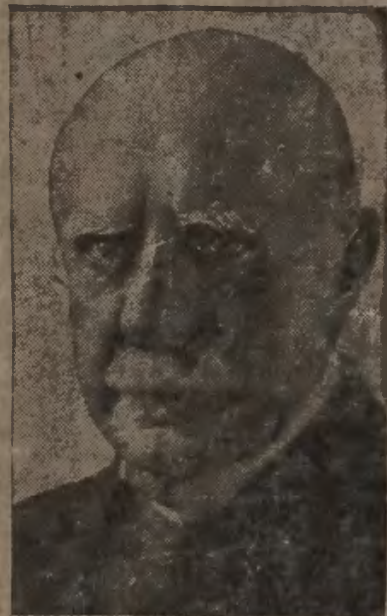
Wczoraj donieśliśmy o fuzji
dwóch największych banków
niemieckich „Deutsche Bank” i
„Disconto-Gesellschaft”, których
wspólny kapitał wynosi blisko
pół milijarda złotych marek.

Jest to obecnie najpotężniej-
szy bank w Europie.

Na zdjęciach widzimy (po
lewej stronie) centralę Discon-
to-Gesellschaft, (po prawej) —
Deutsche Bank.

Prezes „Deutsche Bank” Maks
Steinthal

Prezes „Disconto - Gesell-
schaft” Maks Schinkel.

Krwawe walki między republikanami a monarchistami w Niemczech.

50 osób ciężko rannych.

Berlin, 28.9. (Tel. własny). W odpowiedzi na wczorajszą demonstrację Hitlerowców podczas której został publicznie znieważony sztandar republiki, zwołał organizację robotniczą w Schweidnitz wiec protestacyjny.

Na wiecu tym przemawiał redaktor pisma „Bergwacht”, poseł do Reichstagu Wendemuth. W pewnej chwili ukryty wśród zgromadzonych monarchiści,

uzbrojeni w kastety i broń palną rzucili się na wiecujących republikanów.

Zawrzała krwawa walka.

Zdarzenia i wypadki ubiegłej doby.

(—) W Kownie aresztowano 100 oficerów w związku zespiskiem, mającym na celu przywrócenie Waldemarasa do władzy.

(—) Wszystkie partie opozycyjne Sejmu odmówiły wzięcia udziału w konferencji, zainicjowanej przez plk. Sławka. Wszystkie te kluby żądają zwrotu Sejmu.

(—) W Nowym Jorku została podpisana ugoda między polskimi posiadaczami polis ubezpieczeniowych, a Tow. Askuracyjnym „New-York” na podstawie którego towarystwo zobowiązało się wypłacić sumy ubezpieczeniowe w b. Kongresowce w stosunku 18 centów (1 zł. 60 gr.) za 1 rubla.

której dopiero położyła kres po lica. Przeszło pięćdziesiąt osób odniosło ciężkie rany. Odwieziono ich karetkami

do szpitala. Wypadki te wywołały olbrzymie podniecenie wśród sfer robotniczych.

BEZ WALDEMARASA.

Z za kulis nowego rządu w Kownie.

Kowno zachowuje nadal milczenie. Przyczyna nagłego zdawałoby się, niczym nieuzasadnionego ustąpienia Waldemarasa z rządu pozostaje odkryta mrokiem tajemnicy. Litewskie koła urzędowe lansują wiadomość, że zmiany nie są natury personalnej, lecz zasadniczej. Osobliwe piękno jednak, jakie na polityce litewskiej, zarówno wewnętrznej jak i zewnętrznej, wycisnął Waldemaras, stanowi niechity dowód, że zmiana osobowa jest nieodzowna.

Nie ulega wątpliwości, że ustąpienie Waldemarasa dojrzało nie odrazu. Gdy w grudniu 1926 roku władzę objęła premoja Partia tautiników, obawiając się, że prezydent Grinius, Waldemaras został mężem opantronościowym Litwy. Aby odwrócić uwagę Litwinów od „reform wewnętrznych”, polecając na zupełnem skasowaniu reprezentacji parlamentarnej i wprowadzeniu, wzorem Mussoliniego, systemu dyktatorskiego, Waldemaras rozpoczął swą działalność od niepo- czynków i wystawiających

Litwę na posłanisko ataków na Polskę z powodu „okupacji” Wilna.

Kwestja wileńska stanowiła kwintesencję działalności ustępującego premiera i dyktatora nieszczonej Litwy. Kraj, żywotnymi interesami związany z Polską, posiadający najdłuższą granicę wspólną z narodem, złączony z polską tradycją historyczną, wspólna walka z zaborcami rosyjskimi, dzięki uporowi swych przywódców odciepy został od lat blisko dziesięć od wszelkiego kontaktu ze swym najbliższym i najlepszym sąsiadem.

Nie ludźmy się, że nowy gabinet, który — według zapowiedzi — ma być kontynuato-rem rządów Waldemarasa, zmieni kurs zastawiany polityki Litwy, o całej Litwie, jest w dzisiejsze rzeczę pewne, że usunięcie Waldemarasa od steru nawy państwowej w znacznym stopniu ułatwi porozumienie Polski z Litwą. Jakkolwiek przed przewrotem tautiników nie utrzymywała Litwa z nami stosunków bezpośrednich, krótkotrwałe rządy lewicy demokratycznej w Kownie przystępowały już odpowiedni grunt do zawieszenia „kwestji wileńskiej” na kołku i nawiązania wzajemnych relacji. Wszelkie rozszerzenie podstawy, na której rząd litewski się opiera, oznacza dopuszczenie do głosu szerszych kół ludności. A nowy gabinet Jozuasa Tubialisa reprezentować ma prócz tautiników również niektóre inne partie litewskie (o ile prezydent Smetona zdoła jakkolwiek umiarkować). Wówczas, ulegając naciskowi mas, rząd zmuszony będzie poddać rewizji swą dotychczasową taktykę względem Polski. Nieobecność w gabinecie Waldemarasa zadanie to, oczywiście, znakomicie ułatwi.

Z punktu widzenia międzynarodowego ustąpienie Waldemarasa zyskuje na tle powyższem znaczenie bardzo poważne.

Niemniej ma znaczenie usunięcie Waldemarasa i dla spraw wewnętrznych Litwy. Usiłując kopiować Il Duce, litewski dyktator stał się jego karykaturą. Autokratyczne rządy Waldemarasa przekształciły się w niczym nieuzasadnione, bezmyślne samowładztwo, gnębiące kraj, nic mu wżamian, ani pod względem politycznym, ani

Dwoje dzieci pod tramwajem.

Z pod kół wydobyto zmasakrowane trupy.

Lódź, 28 września. W dniu wczorajszym około godziny 11 minut 30 rano ulica 11-go Listopada (Konstantynowska) była

widownia wstrząsającego wypadku.

Oto pod tramwaj linii Nr. 15, zderzającego w stronę Zdrowia

wpadło

dwoje małych dzieci: chłopczyk i dziewczynka. Zanim motorniczy zatrzymał wagon mknący po dość dużym spadku, dzieci wpadły pod koła.

Przechodnie będący świadkami wypadku wydali okrzyki przerażenia.

Skoro motorniczy zatrzymał tramwaj przechodnie podnieśli wagon pod którym znaleziono dwa ohydne

zmasakrowane trupy.

Dziewczynka była przejechana przez pół, zaś chłopcu koła tramwaju obcięły głowę.

Dziewczynka, jak wykazało przeprowadzone dochodzenie, okazała się 5-letnią Heleną Kubiak, zamieszkałą przy ulicy Włodzimierskiej 48. Chłopcem przejechanym był 5-letni Antoni Pawlak, zamieszkały przy ulicy 11-go Listopada 105.

Zwłoki tragicznie zmarłych dzieci zabezpieczono na miejscu, do czasu przeprowadzenia oględzin sądowo-lekarskich.

—X—

też gospodarczym, nie dając. O krwawe przesładowania mniejszości polskiej i socjalistów, liczne wyloty śmierci w sprawach politycznych, przepełnione wieżami powszechne niezadowolenie — oto bilans działalności Waldemarasa. Nie dziw tedy, że zamachy terrorystyczne były na Litwie zjawiskiem nieomal powszechnym, a walka rządu litewskiego z partiami demokratycznymi powiększała z dnia na dzień szeregi opozycjonistów. Nawet w sferach rządowych polityka szła rządu nie zawsze znajdowała aprobatę, czego dowodem służyć może zeszłoroczny konflikt w łonie „dyktatury”. Doprowadził on wówczas do ustąpienia plk. Plechawiczusa ze stanowiska ministra wojny. A plk. Plechawiczus był wszak jednym z najbliższych współpracowników Waldemarasa i reprezentantem wojskowych elementów „faszystowskich” w rządzie.

Od chwili ustąpienia Plechawiczusa konflikt w rządzie kowieńskim narastał. Jeśli jednak nie usuwano jeszcze Waldemarasa, to tylko ze względu na jego „otrząskanie się” w Genewie gdzie każde wystąpienie Litwy w sprawie Wilna z jego imieniem było związane. Ostatnia sesja Rady Ligi Narodów wykazała, że na nic się jego zabiegi nie zdały i że sprawa „wileńska” jest dla Litwy beznadziejnie przegrana.

Murzyn zrobił swoje, murzyn może odejść. Fiasco genewskie zdecydowało ostatecznie o „końcu Waldemarasa”. Prezydent Smetona, rzecznik elementów bardziej umiarkowanych, zażądał ustąpienia gabinetu, wy mógł na Waldemarasie zgłoszenie dymisji i wycofanie się z polityki.

H.

—X—

Waldemaras przemocą chciał wrócić do władzy!

Wykrycie spisku wojskowego przeciw rządowi i prezydentowi Smeton e.

100 oficerów wraz z adiutantem Waldemarasa aresztowano

Ryga, 28 września. Wielkie wrażenie wywarła tu wiadomość o wykryciu w Kownie spisku, który miał na celu przywrócenie do władzy Waldemarasa. Spisek został wykryty dzięki jednemu z oficerów, który o wszystkim powiadomił niezwłocznie ministra spraw wewnętrznych. W ten sposób spisek w zarodku został udaremniony. Wstępne śledztwo stwierdziło, iż na czele spisku stał adiutant Waldemarasa kpt. Matulewicz. Termin zbrojnej akcji był wyznaczony na niedzielę na godz. 2 w nocy. Spiskowcy dzięki pomocy mieli uwięzić prezydenta Smetonę wraz z całym rządem, a nadto aresztować wszystkie wybitniejsze osoby świata politycznego, będące w opozycji do Waldemarasa. Stwierdzono nadto, iż główną siedzibą obrad spiskowców był lokal „Żelazna go Wilka”, który został opieczetowany, zaś cała organizacja rozwiązana. Dotąd aresztowano przeszło 100 oficerów garnizonu kowieńskiego. Dalsze aresztowania trwają. Wszyscy aresztowani będą odpowiedzialni przed sądem wojennym i grozi im kara śmierci.

kratów i komunistów, którzy obecnie ze względu na chaos polityczny, który panuje na Litwie zaczęli intensywniej występować. Ministerstwo obrony krajowej wzmocniło wobec tego swe posterunki na wszystkich granicach.

—X—

Merderstwo na zabawie ukraińskiej. Polityczno porachunki przy białej.

Przemysł, 28.9. (d. wł. k.). W sali ukraińskiej „Prodyty” urządzono wczoraj

zabawę taneczną. Wśród licznych gości znalazł się również Stefan Nowodworny, Ukraińiec, znany ze swej sympatii dla Polaków. Gdy Nowodworny przeszedł z sali tanecznej do bufetu, podał go na kilku osobników, którzy

wywołali awanturę. Nowodworny uległ przeważającej sile i padł zraniony na podłogę. Lekarz stwierdził na jego ciele

17 ran zadanych nożem. W stanie bez nadziejnym odwieziono go do szpitala.

Kilku sprawców zbrodni aresztowała policja.

—X—

Katastrofa w kopalni. Dwóch górników postradało życie.

Strassburg, 28.9. (Tel. wł.). — W kopalni Oth w Lotaryngi wydarzyła się katastrofa górnicza. W sztolni oderwała się bryła

wagi 800 kg. i zmiażdżyła ciężarem swym dwóch górników, obojgu liczących rodzin. Trzeci górnik odniósł ciężkie rany i walczy ze śmiercią.

—X—

Chrześcijanie w Palestynie.

Podczas utarczek Arabów z Żydami chrześcijanie zachowują ścisłą neutralność. Znaczą oni swe domy czerwonymi krzyżami, chroniące ich przed napadami. (ip)

Amerykański spadek cen zhoża niszczy nasze rolnictwo.

Sytuacja na rynku amerykańskim, mająca decydujący wpływ na europejskie giełdy zbożowe zaczyna się wyjaśniać. Gwałtowny spadek cen jaki miał miejsce w początkach sierpnia wywołany był nadmierną podażą pszenicy przez farmerów, którzy chcą wykorzystać wyjątkowo pomyślną koniunkturę rynkową, rzucili na rynek nie tylko partie towaru z nowych zbiorów, ale również poważne ilości zeszłorocznych.

Ponieważ popyt na rynku w tym czasie nie zwiększył się w tym stosunku, jakby należało, przeto

ceny poważnie spadły jednak na bardzo krótko, gdyż

przewidywania zmniejszonych zbiorów w Kanadzie doprowadziły do wyrównania się cen do poziomu z końca lipca. Wskaźnik cen na produkty rolne obniżył się z 145 w lipcu 1928 na 124 w styczniu 1929, podnosząc się następnie do 130 w lipcu b. r.

Sfery gospodarcze amerykańskie przewidywały, że tendencja na rynku produktów rolnych będzie zwykła. Niewątliwie do stabilizacji cen, jak również rozwoju naukowej administracji w rolnictwie oraz w sprzedaży artykułów rolnych przyczyni się poważnie Farm Relief Board.

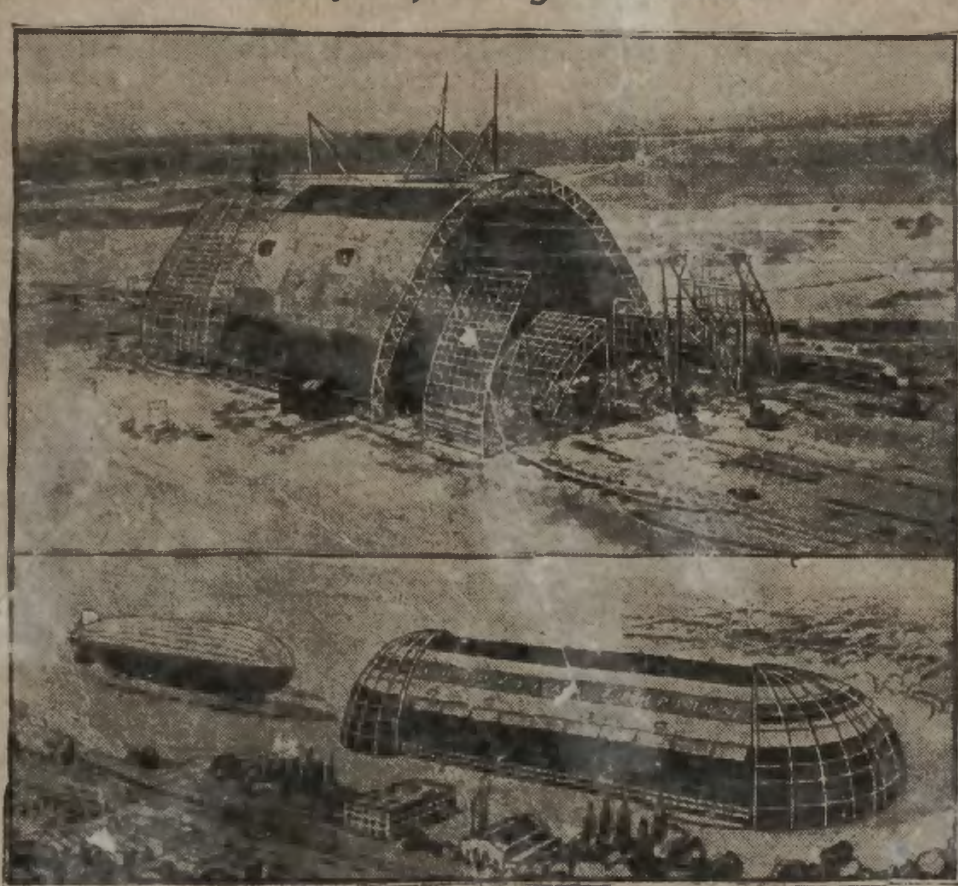
Na rynkach europejskich — tendencja zniżkowa.

Premier i pięciu ministrów na uroczystym zamknięciu P.W.K.

Warszawa, 28.9. (Od wł. kor.) — Na uroczystość zamknięcia Powszechnej Wystawy Krajowej wyjeżdżają dziś do Poznania ministrowie Kuehn, Niezabytow

ski, Kwiatkowski i Stankiewicz. Jutro wyjeżdża premier Świątowski i minister spraw zagranicznych Zaleski.

Największy hangar świata.

W Akron (Stany Zjednoczone) rozpoczęto budowę największej hali dla sterowców świata. Znajduje w niej pomieszcze-

nie zakupione przez „Good Year Company” dwa sterowce olbrzymie „ZRS 4” i „ZRS 5” o długości 260 metrów, a średni-

cy 50 metrów każdy. U góry hale podczas budowy, u dołu po wykończeniu. (h)

AGITACJA.

Ryga, 28 września. Z Kowna nadchodzi wiadomość o zwiększonej agitacji socjaldemo-

Sowa przyczyną śmierci. Śmiertelny upadek kobiety.

Piotrków, 28.9. — W dniu wczorajszym we wsi Włodzimierz gminy Paraniewice wydarzył się tragiczny wypadek. Oto żona jednego z gospodarzy Joanna Pawlakowa, udając się na strych domu, przestraszyła się siedzącą tam sową do tego stopnia, że wachwiała się, spadła z niochodów na ziemię, uderzając

głową o kamień. Pawlakowa zmarła natychmiast.

Wypadek ten wywarł silne wrażenie, na okolicznych mieszkańcach. Tragicznie zmarła właścicielka osierociła pięcioro drobnych dzieci.

—X—

Trzy ofiary paryskiego życia.

Fanatyczna moralność brata pięknej kobiety.

Prasa paryska zajmuje się obecnie żywo krwawą tragedią, której ofiarą padły trzy życia ludzkie, a skupiająca się około osoby

uroczej gwiazdy

misic - hallów paryskich, tancerki i śpiewaczki Luiza Beque. Mianowicie brat Luizy, skromny rzemieślnik,

zatrzymał ją i jej przyjaciela, bogatego przemysłowca, po czym sam pozbawił się życia. Oto bliższe szczegóły tej afery, która w Paryżu rozeszła się szerokim echem i wywołała głębokie wrażenie, zwłaszcza, że Luiza Beque była w stolicę francuskiej artystką znaną już i popularną.

Przed laty prowadziła Luiza życie solidnej mieszkanki przy boku męża, skromnego urzędnika ministerstwa oświaty. Gdy wybuchła wojna, mąż jej poszedł na front, wrócił po kilku latach zupełnie złamany na ciele i duszy, złożony ciężką chorobą piersiową i

niebawem umarł.

Luiza szczerze go opłakiwała, lecz niebawem pograżyła się całkowicie w wirze życia paryskiego. Zapoznała się mianowicie z człowiekiem, który ży-

wo się nią zainteresował, zapewnił jej dostatek egzystencji, a ponadto kształcił ją w śpiewie i tańcu — z przemysłowcem Fevrierem.

Brat jej, Mateusz, u którego czas jakiś po śmierci męża mieszkała, człowiek surowy i fanatyk moralności,

miał siostrze za złe, że jest artystką i że jest kochanką Fevrier'a, człowieka żonatego i dzieciatego, który dla niej opuścił swą rodzinę. Mateusz wielokrotnie starał się przekonać siostrę, że powinna rozstać się z przemysłowcem i zrezygnować z kariery artystycznej. — Piękna kobieta

kipła sobie z tych pretensyj, a wreszcie mając już dosyć wyrzutów brata, którego zresztą bardzo kochała, zabroniła mu wstępu do swego domu.

Na tem tle właśnie doszło do tragedji. Oto pewnego dnia zjawił się Mateusz w mieszkaniu Luizy, strzelił kilkakrotnie ku niej i Fevrierowi, kładąc oboje trupem, poczem sam

popelniał samobójstwo.

Tragedja naprawdę niezwykła w stosunkach francuskich, w których taka rygorystyczna moralność purytańska jest rzeczą zupełnie wyjątkową i zdarzająca się niezmiernie rzadko.

—X—

Na służbie Jej Królewskiej Mości Opinji Publicznej

Dziennikarskie skłonności dyplomaty.

W kronice dyplomatycznej polskiej uważane jest za wielkie święto ewentualne przyjęcie dziennikarza do „korpusu dyplomatycznego”. W mocarstwach zachodnich niema tego przesadnego i często niezdrowego kultu. Najlepszym dowodem tego jest decyzja Haralda Nicolsona.

Pan Nicolson, liczący 43 lata wieku, pełni wysokie i odpowiedzialne funkcje

radcy ambasady angielskiej w Berlinie; z urzędu jest zastępcą ambasadora w jednej z najważniejszych stolic świata. Radca Nicolson, nawiasem mówiąc, honorowy doktor uni-

wersytetu w Atenach, ma jednak dość reprezentacji dworu Windsorskiego i Imperjum Brytyjskiego, tak, że zdecydował, iż przechodzi do dyplomacji.

Dodać należy, że p. Harald Nicolson nie jest nowicjuszem we władaniu piórem; naodwrot, angielski świat literacki zna go b. dobrze. Angielski dyplomata zadebiutował w roku 1921 biografią poety Verlaine'a. Wkrótce potem wydał Nicolson biografię Byrona, Tennysona i Swinburne'a.

W r. 1927 pisze Nicolson pamiętnik dyplomatyczny (ojciec jego był również zna-

nym dyplomata, nazywał się Sir Artur Nicolson) pod tytułem „Some People” (Niekórzy ludzie). W książce tej wykazał utalentowany angielski humor.

Pan Nicolson nie jest jedynym literatem wśród dyptomatów. Klasycznym krajem pod tym względem jest Francja, znana głównie ze swego ambasadora w Japonji, Pawła Claudela, pisarza pierwszej klasy, oraz z młodszego dyplomaty, lecz również doskonałego literata — Pawła Moranda. Oba jednak, o ile mi wiadomo, pozostali wierni swemu

frakowi o złotych wyszlachli podczas gdy p. Nicolson, rezygnując z tytułów i zaszczytów, wchodzi między szarą brać wyrobników.

—X—

Złośliwość

zapędziła człowieka do grobu.

Zemsta za doniesienie.

Szczególny wypadek zajmują obecnie opinję publiczną, stanowiąc jeszcze jedną ilustrację niedźwiedzych stosunków, panujących w królestwie św. Biuro kracjusza.

Rumuński urzędnik kolejowy Subotarescu został przeniesiony z Czerniowca do Bukaresztu i przydzielony do centrali min. kolei. Ponieważ w Czerniowcach pozostał

żonę z dziećmi,

a pensji mu nie wypłacano, opanowała go silna depresja moralna, tem bardziej, że żona pisała doń rozpaczliwe listy, oświadczając, że chyba wraz z dziećmi będzie musiała popełnić samobójstwo.

Pod wrażeniem tych listów Subotarescu udał się do swego przełożonego inż. Miclescu, który remu przedstawił swą tragiczną sytuację, nadmienając, że urzędnik, wypłacający pensję, już od trzech miesięcy wstrzymuje mu

bezpodstawnie pobory.

Inż. Miclescu zawołał owego urzędnika i surowo nakazał mu wypłacić zaległe pobory. — Ow urzędnik, wyszedłszy razem z Subotarescu, oświadczył, że właśnie za karę za to, że wniósł zażalenie, będzie musiał dalszy kwartał

czekać na pieniądze.

Zrozpaczony Subotarescu tak wziął sobie do serca te złośliwa szykane, że na ulicy zaczął truć. W ciężkim stanie przewieziono go do szpitala, gdzie zmarł. Prasa podnosi z oburzeniem ten wypadek, jako fakt niesłychanej samowoli pod władnego organu, którego złośliwość zapędziła człowieka do grobu.

—X—

Bezplanowe niszczenie bogactwa narodowego.

Rabunkowa gospodarka w polskich lasach.

Plaga prywatnych spekulantów drzewnych.

Coraz bardziej aktualne sprawy drzewne, a więc gospodarki leśnej, przemysłu i handlu drzewnego stały się w dzisiejszym temacie do oskarżeń rządu o etatyzm. Trzeba jednak poznać choć trochę bliżej sprawy gospodarki leśnej, by głosy oskarżeń nie nabierały innego tonu. — Chodzi szczególnie o upaństwowienie lasów.

Wstępnie trzeba stwierdzić że na

21,6 mtr. sześciennych

rocznego przyrostu lasów pada pod siekierami rocznie 30 milionów. Zestawienie tych dwóch cyfr świadczy fatalnie o naszej gospodarce leśnej. Liczby, przed stawiające bardziej szczegółowo sprawę wyrebu lasów, wskazują, że wyrab w lasach państwowych nie przekracza przyrostu a więc cały ten rabunek leśny odbywa się na terenach lasów prywatnych,

które obejmują dwie trzecie ob szarów leśnych w Polsce.

Byłoby niesłusznem, gdyby się chciało twierdzić, że ten, niszczący nasz drzewostan wyrab był i jest spowodowany wyłącznie chęcią wyciągnięcia pieniędzy — bez oglądania się na przyszłość. Ma on szereg przyczyn, które go w pewnej części usprawiedliwiają.

Wśród tych przyczyn jest między innymi fakt, że w wielu gospodarstwach lasy zostały zniszczone przez działania wojenne lub przez okupantów tak da lece, że nie tylko nie można z nich ciągnąć jakichkolwiek zysków, ale

wymagają one wkładów

które naogół nie opłacają się. — Las bowiem, przy normalnej gospodarce daje 3 proc. rocznej swej wartości, a pieniądze procentuje wyżej. Nie pozostaje nic innego, jak las wyciąć, bo, choć go się ofiarowuje państwu na sprzedaż

nie ma ono pieniędzy.

Wyniszczyły duże obszary leśne parcelacje majątków bez właścicieli. Parcelacji podlegała

ziemia, las — nie. To też, kiedy wreszcie właściciel wrócił, otrzymywał odszkodowanie za ziemię i

zwrot lasu.

Co miał zrobić z lasem, nie mając całej gospodarki? Otrzymał zatem zupełnie usprawiedliwione zezwolenie na wyrab.

Pobudką też nie miała do wyrabiania lasów była groźba ich upaństwowienia, kołacząca się od r. 1920, wiszcząca aż do chwili obecnej w stanie potencjalnym, stale groźnym. Jeszcze w b. r. na wiosnę Stronictwo Chłopskie złożyło w Sejmie wniosek o zabranie wszystkich prywatnych lasów przez Państwo z wyjątkiem, naturalnie lasów drobnej własności.

Niewątpliwie ten radykalny wniosek nie znajdzie poparcia. Tego rodzaju pomysły przyczyniają się jednak

do szerzenia obaw

i właściciele rąbią, ile sił, by z niepewnej własności wyciągnąć co się da, póki można.

Byłoby nonsensem wykupywanie przez Państwo tych lasów, które są gospodarowane racjonalnie, równie dobrze, a na wet w niektórych wypadkach lepiej, niż lasy państwowe. Nie można jednak pozwolić na dalsze trwanie obecnego stanu rzeczy w lasach prywatnych, gospodarowanych rabunkowo, a zatem ze szkodą

narodowego bogactwa.

Ograniczenie się do bacz-

Gwiazdy ekranu w podróży naokoło świata.

Para znakomitych artystów filmowych Douglas Fairbanks i Mary Pickford rozpoczęli podróż naokoło świata. Na zdjęciu widzimy ich po przybyciu do Cherbourg. (ip)

— Ja myślę!

— Nie ciebie nie obchodzi, że z trudem zamykam budżet co miesiąca. Drwisz sobie z tego. Dziś rano znowu kupiłaś suknię i pantofle dla Marcelki.

— Idziemy dziś wieczorem na bal Saint-Cyr. Różowa sukienka twojej córki jest już nie świeża i białe pantofelki zniszczone...

— Niema sensu! Niema sensu! Wieczorem o wpół do dwunaję, ubrana Marcelka prezentuje się rodzicom:

— Już jestem gotowa, mamusi!

Wobec tego że mąż jej ani myśli zachwycić się strojem córki, pani Herlane czuje się w obowiązku wynagrodzić w dwójnasób dziecku obojętność ojca.

— Ach! — woła rozpromieniona — ślicznie wyglądasz, Marcelko! Co za wytworna tu ale! Ten różowy kolor jest przepiękny! Jak gdyby stworzony do twoich jasnych włosów! A srebrne pantofelki! Ależ ładniuchne, małe nóżki masz w nich! Udał nam się ten szrawunek, „onrawdy! Sto

franków, takie pantofle — to darmo! Uważaj jednak na nie, dziecko!... Srebrne pantofelki rzecz ładna, ale delikatna! — Bądź spokojna, mamusi, nie dam przydeptać ich...

— Zobaczymy... zobaczymy... zrzędzi ojciec.

— No, jedźmy.

Dlaczego dziś nikt nie zaprasza Marcelki do tańca? Nie zna co prawda żadnego z tancerzy. Ale na poprzednich balach było to samo, a jednak młodzi ludzie, zwabięni jej wdziękiem przedstawiali się jej i nie pozwalali się pietruszki.

Pani Herlane błednie i czerwieni się naprzemian. Nie może zrozumieć przyczyny tego niepowodzenia. Jest dotknięta osobiście.

Siedząc w trzecim rzędzie krzesel — pierwsze są zajęte przez kandydatki do tańca — słyszy rozmowę dwóch panienek i zazdrości brunetce, zwiastującej się jednej ze swych przyjaciółek:

„Nic sobie nie robię z tego, że nie tańczyłam jeszcze ba-

czekam na pewnego młodzieńca, który będzie moim tancerzem. Udało mi się zdobyć bilet wstępu dodatkowy i posłałam go jednemu z kolegów mego brata. Zawsze tak robię, dzięki czemu jestem mniej więcej pewna, że nie będę siedziała. Młody człowiek, na którego czekam jest bogatym inżynierem. Raz jeden tylko widziałam go; spodziewam się, jednak, że pozna mnie”.

Pani Herlane obiecuje sobie w duszy urządzić się na przyszłość podobnie. Sprawa dla niej będzie wprawdzie trudniejsza, gdzie niema syna, ale, poradzi sobie jakoś.

Od godziny już Marcelka przygląda się parom wirującym po sali. Po raz pierwszy przychodzi jej na myśl, że kto wie, czy ojciec jej nie ma racji.

— Jest! Jest! woła bruneteczka, siedząca za nią. Zobaczyła młodego inżyniera, który obchodził salę i rzeczywiście nie znając dobrze panienki nie może jej znaleźć tak przedko. Zauważył ją wreszcie i podchodzi szybko, chcąc prze-

prosić prawdopodobnie, że do strzegli jej odrazu. Czy na skutek pośpiechu, czy pchnięty przez tańczących stawia nogę na jednym z pantofelków Marcelki. Zauważywszy swoją nieostrożność, pragnie przeprosić poszkodowaną panienkę, ale bruneteczka już jest w jego objęciach. Jazz unosi ich.

Marcelka krzyknęła. Matka zrywa się z krzesła i podbiega do niej. Śliczny pantofelek jest na nic. Czubek przydeptany i brudny... Marcelka tłumaczy. Skończywszy tańczyć z brunetką młody człowiek prosi Marcelkę do tańca, jak gdyby, chcąc wynagrodzić jej wyrządzoną szkodę. Tańczy z nią na stepny taniec, potem trzeci wszystkie wreszcie.

Do godziny czwartej rano nie przestają tańczyć razem. Nie trudno domyślić się dalszego ciągu... Za kilka tygodni pobiorą się.

Pani Herlane, bardzo przesadna dama, schowała w kącik swej szafy, jak talizman, srebrny pantofelek o przydeptanym i brudnym czubku...

Hum. Jotzaw.

GERMAINE ACREMANT.

Srebrny pantofelek.

Państwo Herlane nie zgadzają się z sobą wcale co do przyszłości swej córki Marcelki.

Ojciec, skromny urzędnik, twierdzi, że nie ma możliwości dać najmniejszego posagu, biednemu dziecku. Czy wyjdzie za mąż w tych warunkach? Młodzi ludzie są bardzo wymagający dzisiaj. Życie drogo kosztuje! Stokroć lepiej dać dziewczynie fach w ręce. Niech skończy uniwersytet. Będzie mogła dostać posadę, jak przyjdą ciężkie czasy. A przysięm, kto wie? Może zawrzeć znajomość z sympatycznym studentem, przywiązującym więcej wagi do inteligencji, aniżeli do majątku. Są jeszcze takie wybrane dusze na ławach uniwersyteckich.

Pani Herlane jest nastroszoną więcej optymistycznie. Dość matce spojrzeć na Marcelkę, aby mieć otuchę. Z jej

naturalnymi włosami koloru dojrzalego zboża z jej białą cerą, błękitnymi oczyma o głębokim spojrzeniu, dziewczyna ta nie może nie znaleźć męża. Mężczyźni byliby, doprawdy, zbyt goźni pogardy, gdyby mieli być niewzruszeni na taką urodę!

Ale trzeba pokazać im panienkę! W tym celu, pani Herlane, co sobotę prowadziła Marcelkę na tak zwane bale towarzyskie, korzystając z każdego zaprosin.

— Mylisz się — powtarzał jej rozsierdzony mąż za każdym razem przypuszczając, że nie tracisz czasu daremnie. Za cztery, pięć lat przyjdiesz sama do przekonania, iż miałem słusność. Niedosć, że Marcelka nie wydaje zamaż, ale całe miasto będzie ją znało jako nieśmiertelną pannę na wydaniu. Ośmieszysz ją, a na uniwersytecie będzie już zapóźno

— Cicho bądź! Nie rozumiesz się na tem. Ja nie mówię ci tego wszystkiego, co wiem. Ale wiem, co mówię!

— Zapewne, ty zawsze musisz mieć rację!

Smutny kwiat herbaciarni.

Dramatyczna przejażdżka łodzią.

Angielski oficer James Hart, który czas jakiś spędził w Japonii, zamieszkał niedawno w jednym z domków londyńskich opis niezwykle przygody, którą przeżył w Jokohamie.

— Pewnego wieczora — opowiada Hart, — poszedłem do pewnej herbaciarni w Jokohamie. Znajdowało się tam kilka dziewcząt, które siedziały na matach i grały na różnych i tajemniczych instrumentach, podobnych do mandolin czy gitar. Jedną z nich, szczupłą i eteryczną jak kwiat, zwróciła moją uwagę. Zbliżyłem się do tej gejszy, chcąc zawiązać z nią znajomość. W kilku minutach rzecz była załatwiona. Kilka monet do ręki starego Japończyka, a gejsza bez słowa

podążyła za mną.

Zauważyłem jednak, iż przed odejściem rzuciła ona dziwne smutne i wymowne spojrzenie pewnemu młodemu, ubogemu ubranemu Japończykowi, stojącemu przed herbaciarnią.

Kilka dni spędziła gejsza w moim mieszkaniu. Spełniała zawsze moje rozkazy, grała, śpiewała, podawała mi usta do pocałunku, lecz z twarzy jej nie schodził wyraz bezdennej smutku.

Pewnego wieczora zaproponowała mi przejażdżkę łodzią. Uczyniłem z przyjemnością zażycie jej prośbie, gdyż noc była księżycowa i światłota w srebrnym blasku. Jechaliśmy powoli, ja wioślowałem, a ona grała na swej egzotycznej gitarze. W pewnym momencie, nim zdolałem temu przeszkodzić, gejsza powstała i rzuciła się w nurty. Wszelka pomoc była niemożliwa. Fale, cicho bulgocząc, zamknęły się nad niefortunną dziewczyną.

W kilka dni później, gdy przechadzałem się wieczorem, zbliżył się do mnie jakiś młody Japończyk, w którym poznałem owego młodzieńca z pod herbaciarni. Zapytałem go, czego sobie życzy. On milczał chwilę, a oczy jego błyszczały złowrogo. Nagle zawołał:

— Przez ciebie zginęła moja biedna żona!

Poczem błyskawicznym ruchem wyciągnął brrowning i strzelił. Nie wiem co się później ze mną stało. Gdy odzyskałem przytomność, powiedziano mi, że ku

la ugodziła mnie w okolicę serca i że omal nie przeniosłem się na tamten świat. Japończyka owego więcej już nie widziałem.

Transfuzja w lecznictwie.

HANDEL KRWIĄ.

Miłość bliźniego za pieniądze.

Jeden z wybitnych zagranicznych lekarzy wygłosił następujące orzeczenie: „Każdy człowiek powinien wiedzieć, do jakiej grupy należy jego krew. Jest to wiadomość równie ważna, jak zapamiętanie numeru telefonicznego i posiadanie polisy ubezpieczeniowej”.

W każdym razie przy transfuzji krwi z człowieka na człowieka wiadomość ta jest niezbędna, bowiem nie wszystkie rodzaje krwi godzą się z sobą i choćby ktoś dla drogiego sobie człowieka chciał uczynić ofiarę własnej krwi, lekarz przedewszystkiem sprawdzić musi, czy jest to rzecz możliwa do wykonania.

Okazuje się bowiem, że o ile zachodzi różnica w składnikach krwi, np. pomiędzy grupą pierwszą a czwartą, czyjeś dobrowolne poświęcenie może okazać się zupełnie bezowocne. Śmierć musiałaby nastąpić niechybnie wobec tego, że odrębne ciała krwi skłaniają się, krępują lub

niszczą wzajemnie. Z chwilą, gdy szczegóły powyższy został stwierdzony naukowo, można uniknąć niepożądanych wyników transfuzji krwi jakie zdarzały się niekiedy przy najstaranniejszym przeprowadzeniu zabiegu.

Transfuzja krwi jest najsilniejszym, najskuteczniejszym i najszybszym

środkiem wzmacniającym jakim rozporządza lecznictwo. Dzięki temu zabiegowi dają się skutecznie operacje na pacjentach, zupełnie zniszczonych chorobą, gdyż poprzedzająca operację transfuzja krwi dodaje im siły i wytrzymałości.

Nie wymaga podkreślenia, że transfuzja krwi jest zabiegiem potrzebującym wielkiej ostrożności oraz zachowania najściślejszych przepisów higienicznych. Transfuzje, dokonywane wyłącznie w momentach niebezpieczeństwa dla życia, muszą być dokładnie obmyślane zgóry dla uniknięcia zwłoki i utraty drogiego w podobnych wypadkach czasu. Stąd jest zawsze żądane, by każdemu było wiadomo, do jakiej grupy zalicza się jego krew. Grup naogół jest tylko cztery.

Rozumie się samo przez się, że najważniejszą rolę w tej kwestii odgrywa osoba, oddająca swoją krew dla transfuzji.

Ameryka, kraj najtrzeźwiej traktujący wszelkie sprawy życiowe, już od dłuższego czasu pracuje nad zorganizowaniem celowych przygotowań do transfuzji. Powstał już w Ameryce nowy zawód: ludzi, oddających swoją krew na usługi bliźnich, ponieważ kliniki i zakłady lecznicze przysyłają do słusznego wniosku, że w nagłych wypadkach potrzeby nie można opierać zabiegu na dobrej woli przygodnej jednostki, a dobrze mieć zgóry przewidziane zasoby.

Coraz częściej spotyka się w Ameryce, a nawet także w krajach Europy zachodniej, ogłoszenia w pismach, poszukujące osoby z krwią, przynależną do pewnej oznaczonej grupy.

Warunkiem najważniejszym dla podobnego „ofiarodawcy” jest młodość, przy pełnym zdrowiu, ponieważ przedewszystkiem uniknąć trzeba, by jaka choroba infekcyjna

Kwestia udostępnienia kapielem jak najszerzszym masom ludności staje się bardzo aktualną w Anglii zwłaszcza zaś w Londynie, której ludność uboga

mieszkająca w dzielnicach zaściankowych, pozbawiona jest powietrza, wody i słońca.

Kapiele publiczne mają pow-

stać dla dzieci i dorosłych w sławnym Hyde Parku, w t. zw. parku Regenta oraz w parku w Greenwich. Przewodniczący specjalnej komisji, zajmującej się tą sprawą, Lansbury, uważa stworzenie wszelkich możliwych urządzeń sanitarnych dla dzieci i dorosłych za rzecz bardzo

ważną i pilną.

W parku w Greenwich na początek ma być urządzony piękny bulwar nad rzeką, połączony z kąpielami rzecznicznymi i słonecznymi narazie tylko dla dziewcząt.

W Hyde Parku ma powstać kąpielisko mieszane, którego budowa wymaga jednak jeszcze wielu przygotowań i zajmie dużo czasu. Na ten cel jakiś anonimowy fundator ofiarował 5.000 funtów pod warunkiem, że rząd dołoży taką samą sumę. Roboty zatem prawdopodobnie już w przyszłości wnie zostaną rozpoczęte.

W parku Regenta wybrano obszerne miejsce o powierzchni około 7 akrów w pobliżu ogrodu zoologicznego.

dla kąpiele słonecznych.

Z dobrodziejstwa tego będą mogły korzystać setki dzieci. Wszystkie wspomniane wyżej roboty będą przeprowadzone z ramienia i z budżetu ministerstwa robót publicznych. Po ukończeniu ich będzie zwołana konferencja wszystkich czynowników zainteresowanych, dla omówienia sposobu eksploatacji kąpielisk. Jasne jest bowiem, że ministerjum nie może się podjąć ani dostawiania działu na miejsce, ani dostarczania jej opieki

—XX—

Szczygiel tak się przestraszył kota że zupełnie posiwił.

Włosy ulegają nieraz bardzo gwałtownemu odbarwieniu. Ma to miejsce pod wpływem bardzo silnych afektów, czego dowodzą

liczne przykłady.

Tak np. pewien buntownik schwytany z bronią w ręku wie dział co go czeka, oświł więc całkowicie podczas rozprawy sadu doroznego.

Kiedyndziej — rzecz się dzieła w Anglii, w mieście York — pewien robotnik spadł z wysokiego rusztowania. Szczęściem padając już, zdołał chwycić

po drodze za linę, zatrzymał się, a nadbiegła pomoc uratowała go. Emocja była jednak tak silna, że

zupełnie oświł.

Wypadki takie zachodzą nie tylko z ludźmi, czego dowodem opisany poniżej wypadek ze szczygiel. Do jego klatki dostał się kot, a chociaż ludzie pośpieszyli na pomoc i kota odpuścili, szczygiel następnego dnia stracił całe opierzenie. Pióra odrósł wprawdzie, lecz były zupełnie białe.

Za poradą przyjaciół...

Dlaczego kupuje się książki?

Jeden z dzienników lipskich postawił następujące pytania swoim czytelnikom. Jakie motywy decydują

o wyborze książki przez publiczność? W jakim stopniu każdy z tych motywów wpływał na decyzję?

Rezultat ankiety wypadł następująco: Na sto osób kupujących książki, dwadzieścia bierze ją według wskazań krytyki,

czternaście —

za poradą przyjaciół,

dziesięć — ponieważ są stałymi czytelnikami danego autora, dziesięć — ponieważ publiczność chwaliła książkę, ośm — dla zabicia czasu podczas podróży, czterech osób kupuje na chwałę, wybierając z katalogu, a pozostali bez żadnych określonych motywów.

Kot.

Pani: — Kot nasz wyprawia ostatnio po nocach straszne hałasy.
Służąca: — O tak. Od czasu kiedy zjadł kanarka wydeje mu się, że chce śpiewać.

A może wypije pan kieliszek „ducha“?

Historyczny stół w Thoiry.

Właściciel gospody w wiosce szwajcarskiej Thoiry, pod Genewą, do której w swoim czasie udali się w Genewy Briand i Stresemann, aby przy śniadaniu omówić poufnie

ważne sprawy polityczne, pozostawił stół, przy którym odbyło się owo słynne śniadanie, w jakim pozostawili go, opuszczając gospodę, obaj mężowie stanu.

A więc widnieje tam na popielnicze popiół z papierosa Brianda, a także kawałek sera,

który ministrowie spożywali na deser. A że gromady snobów amerykańskich i angielskich, włóczące się po Szwajcarii, przybywają do Thoiry, by zobaczyć i te „osobliwości“, sprytny więc właściciel gospody sporządził jeszcze raz dla nich specjalny likier,

który nazwał „Duchem Locarny“.

Oczywiście, że żaden z turystów nie omija sposobności wychylenia choć jednego kieliszka tego „ducha“.

Moda różowania warg NIEPRĘDKO MINIE.

Jak stwierdza związek zakładów kosmetycznych i fryzjerskich w Chicago, dwadzieścia milionów Amerykanek, liczących od lat 14 do 64, używa gorliwie

pomadki do ust.

Ilość tej pomadki, zużyta rocznie w Stanach Zjednoczonych, wystarczałaby na pomalowanie na czerwono całego, nokożnego miasta. I niema widoków, aby ta moda różowania warg

prędko minie.

Prezesa amerykańskiego związku fryzjerek damskich, mrs. Mac Gavran, oświadcza, że zapotrzebowanie pomadki do ust będzie nawet wzrastało, z jej bowiem stron przemysłowcy wyrabiają coraz powabniejsze jej odcienie, z drugiej zaś — uprawianie sportów na świeżym powietrzu i moda opalania się, wywołują potrzebę silniejszego różowania warg, aby zwiększyć kontrast efektowny.

—XX—

„Drzwi otwarte“.

Poemat pani Gracy Coolidge.

Jak wiadomo były prezydent Stanów Zjednoczonych, p. Coolidge, stracił przed pięciu laty najstarszego syna, a teraz właśnie przypada rocznica jego zgonu, która prawie się zbliża z małżeństwem jego

drugiego syna.

Owóż na tę rocznicę małżonka byłego prezydenta, pani Gracy Coolidge, napisała poemat pod tytułem „Drzwi otwarte“, a którego treść jest następująca:

Ty, mój synu, dałeś mi widzieć Boga.

Twój pocałunek, złożony na moim policzku, dał mi uczucie Lekkie dotknięcie bóstwa, które nas wiedzie do siebie.

Pamięć twojego uśmiechu, kiedyś był dzieckiem, daje mi poznać, czym jest oblicze Boże. I obraz ten mi towarzyszy z biegiem lat,

przynoszących ulgę, A kiedyś odszedł od nas, po zostawieniu za sobą drzwi nieba otwarte.

Ażebym mogła zdaleka rzucić przez nie spojrzenie na chwałę i łaski Bożej.

Trzymaj, synu, moją rękę, prowadź mnie po ścieżce, Abym, idąc, nie potknęła się ani nie zabiła.

Ani, abym nie przeoczyła drogi, która nas prowadzi do prawdziwego naszego domostwa

—XX—

Echa ze stolicy.

Życie Warszawy w kilku wierszach.

Odsłonięcie rzeźby znakomitej rzeźbiarki Olgi Niewskiej „Kąpiąca się”, która będzie piękną ozdobą parku Paderewskiego nastąpi w najbliższych dniach.

Aktu odsłonięcia pomnika dokona prezydent miasta. „Kąpiąca się” jest wykonana z brązu. Dział ogrodnictwa urządził naokoło rzeźby piękne obramowanie z kwiatów jesiennych.

Po zlikwidowaniu komitetu pomocy dzieciom przejął niedawno wydział opieki społecznej kilka burs dla chłopców. Stało się to na zlecenie ministerstwa opieki społecznej. Burzy przejęte z rąk komitetu wymagają reformy. Przebywają w nich, jak się okazuje, dzieci, względnie dobrze sytuowanych rodziców. Są również pensjonariusze, liczący już 18 i 20 lat.

Wydział opieki społecznej bada obecnie stosunki rodzinne każdego chłopca. Chłopcy, którzy zamienili się już w dojrzałych młodzieńców będą z burs usunięci.

Nie czekając na wznowienie przerwanych przez dyrekcję

wodociągów i kanalizacji robót, związanych z zamianą starych rur na nowe, kierownictwo budowy tunelu uruchomiło częściowo pracę, wykonywane we własnym zakresie, angażując do nich narazie 100 robotników.

Robotnicy ci pracują nad wykonaniem pokrycia żelazobetonowego w tunelu nawprost dworca. Gdy nareszcie stare rury dyrekcja wodociągowa zamieni na nowe, co obiecuje wykonać w ciągu dwóch tygodni, będzie można przedsięwziąć normalne roboty tunelowe i zatrudnić przy nich jeszcze 200, dziś pozostających bez pracy robotników.

Magistrat umle się upominać o swe należności, ale o swych długach nie bardzo pamięta.

Tak np. winien jest 170 tys. zł. zakładowi dla umysłowo-chorych w Tworzech, gdzie kieruje pacjentów z Warszawy, nie mogąc ich tu pomieścić w przepelnionych zakładach psychiatrycznych. Na usilne żądanie dyrekcji zakładu w Tworzech, zdecydował się Magistrat zapłacić 30 tys. zł. Kiedy reszta — niewiadomo.

Pacyfistyczne mrzonki.

Profesor Quidde, znany niemiecki pacyfista, odbywa obecnie podróż po zniszczonych departamentach Francji na czele wycieczki, złożonej z młodzieży pacyfistycznej Francji, Anglii, Belgii i Niemiec. (ip)

Cenna nagroda.

Burmistrz miasta Toronto w Ameryce wręcza słynnej pływaczce szwedzkiej Marcie Norelius nagrodę w wysokości 10,000 dolarów w gotówce, za uzyskanie pierwszego miejsca w zawodach pływackich. (ip)

Radjo-kącik

na niedzielę.

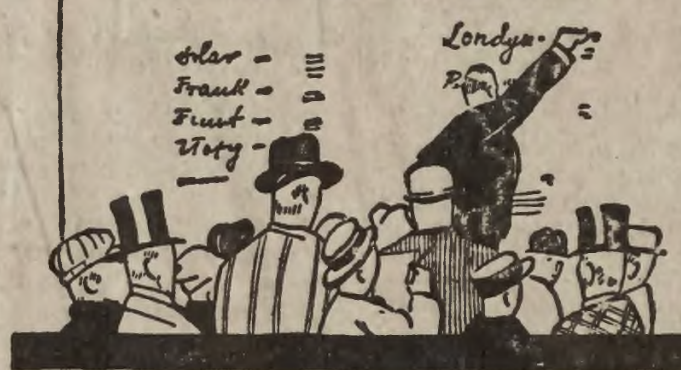
Warszawa. 1385,7 m. 10.15 Nabożeństwo z Katowic. 11.45 Wiadomość z PWK. 11.50 — 12.10 Sygnał czasu. Komunikat meteorologiczny. 12.10 — 12.40 Transmisja z Poznania. 15.00 — 15.50 Koncert z płyt gramofonowych. 15.50 Komunikaty przygodne. 16.00 „Tuczniki ciężkie” (Dział Rolnictwa). 16.20 „Ubezpieczenia społeczne w rolnictwie”. 16.40 „Co słyhać, o czym wiedzieć trzeba” — wygl. dyr. Szczępan Mędrzecki. 17.00 Koncert Orkiestry Dyrekcji Tramwajów Miejsk. w Warszawie. 18.35 „Wrażenia jugosłowiańskie” — wygl. red. Stan. Biernacki. 19.00 Rozmaitości oraz komunikat Tow. Zachęty do hodowli koni w Polsce. 19.25 „Z przeżyć i dziejów narodu” —

wygl. prof. Henryk Mościcki. 19.50 — 20.05 Sygnał czasu. 20.30 Koncert popołudniowy. Wykonawcy: Orkiestra R. P. pod dyr. Józefa Czimińskiego. 22.00 Komunikat meteorologiczny. Komunikaty Polskiej Agencji Telegraficznej (PAT). Komunikaty: policyjne, sportowe, nadprogram. 22.45 — 23.45 Muzyka taneczna z „Oazy”.

Katowice. 10.15. Transmisja z katedry św. św. Piotra i Pawła uroczystego nabożeństwa. Po nabożeństwie transmisja aktu uroczystego poświęcenia i otwarcia Gmachu Państwowego Konserwatorium Muzycznego. Przemówienia, następnie koncert popołudniowy z udziałem orkiestry dętej Policji Państwowej. 12.10 — 12.40 Transmisja z Poznania. 15.40 — 16.00 Władysław Włosik: Pogadanka z działu: „Ogrodnik śląski”. 16.00 — 16.20 Ks. dr. Bolesław Rosiński: „Teologia a nauki przyrodnicze” — cz. III. 16.20 — 16.40 Prof. Jan Wałach: „Jak sadzić drzewa owocowe?” 16.40 — 17.00 Transmisja z Warszawy. 17.00 — 18.35 Koncert popołudniowy z Warszawy. 18.35 — 19.00 A. Moszkowski: „Na szachownicy”. Podstawowe wiadomości w grze szachowej. 19.00 — 19.25 Rozmaitości. 19.25 — 19.50 Odczyt z cyklu: „Impresje włoskie” p. t. „Okolice Neapolu”. 19.50 — 20.00 Sygnał czasu z Obserwatorium Astronomicznego w Warszawie. 20.30 — 22.00 Transmisja koncertu inauguracyjnego z okazji otwarcia Państwowego Konserwatorium Muzycznego w Katowicach. 22.00 — 22.45 Komunikaty meteorologiczne i PAT. z Warszawy oraz komunikaty sportowe i zapowiedź programu na dzień następny w języku francuskim. 22.45 — 23.45 Transmisja muzyki tanecznej z Warszawy.

Koenigswusterhausen 1335 m. 7.00 Gimnastyka. 9.00 Uroczystość poranna. 12.00 Koncert popołudniowy. 13.50 Nadawanie obrazów. 14.00 Balet. 14.30 Gramofony. 16.15 Teatr ludowy. 18.30 Odczyt. Krajobraz niemiecki w ciągu wieków. 20.00 Koncert orkiestry oraz muzyka lekka z Berlina.

GIELLA

NOTOWANIA ZŁOTEGO ZAGRANICĄ.

Londyn 43,28, Zurych 58,15, Berlin 46,90 — 47,30, wypłata na Warszawę i Poznań 46,95 — 47,15, na Katowice 46,92,5 — 47,12,5, Wiedeń czeka 79,55 — 83 banknoty 79,45 — 85, Praga wypłata na Warszawę 377,80 — 379,80.

GIELDY ZAGRANICZNE.

Londy. Notowania końcowe. Nowy Jork 4,85,37, Holandia — 12,09, Francja 123,83, Belgja — 34,87, Włochy 92,70, Niemcy 20,36 1/8, Szwajcaria 25,16, Wiedeń 34,50 Warszawa 43,28. Paryż. Notowania końcowe. Londyn 123,83,5, Nowy Jork — 25,52 1/4, Szwajcaria 492,50.

Gdańsk. Notowania w guldenach gdańskich: 100 zł. 57,73 — 57,87, czek na Londyn 24,99 3/4 telegraficzne wypłaty na Warszawę 57,70 — 84.

BAWELNA.

Liverpool, 27. 9. Amerykańska, zamknięcie. — Styczeń — 9,87, luty 9,89, marzec 9,95, kwiecień 9,96, maj 10,01, czerwiec i lipiec 10,00, sierpień 9,96, wrzesień 9,92, październik 9,82 listopad 9,80, grudzień 9,85, loco 10,20.

Liverpool, 27. 9. Egipska, —

Waluty, dewizy i złoto.

NIEJEDNOLITA TENDENCJA DLA DEWIZ.

Popyt na giełdzie walutowej był tak samo ograniczony, jak dotychczas. Cały szereg dewiz pozostał zupełnie bez transakcji. Starami zaś gotówkami St. Zjednoczonych dokonano niewielkich obrotów, po kursie niezmienionym. Utrzymali się także bez zmiany dewizy na Nowy Jork, natomiast dla dewiz europejskich tendencja kształtowała się niejednolicie z odcieniem nieco mocniejszym. Po wyższych kursach zakupywano dewizy na Holandję o 6 gr., na Paryż o pół gr., na Pragę o 3/4 gr. i na Włochy o pół gr. Pozostałe dwie dewizy poniosły poważne straty: na Londyn 3 i 1/4 gr. na funcie i na Szwajcarię 3 gr.

ZMIENNY NASTRÓJ DLA PAPIERÓW PROCENTOWYCH.

Dzięki wzmożonemu popytowi tendencja dla papierów państwowych poprawiła się znacznie, gdyż tylko 4 proc. Poż. Inwestycyjna była jeszcze słaba i zniżkowała o dalsze 50 gr. Druga pożyczka premijowa, Dolarówka, cieszyła się dużym zainteresowaniem i zwykowała o 1 zł. 50 gr., wyżej ceniono też o 1 procent 7 proc. Poż. Stabilizacyjna. Pozostałe pożyczki oraz listy zastawne i obligacje banków państwowych obiegają po niezmienionych kursach. Z prywatnych papierów lokacyjnych poszukiwane były i zakupywane po wyższym o 60 gr. kursie, 8 proc. l. z. m. Warszawy, a także poprawiły swój kurs 10 proc. l. z. m. Siedlec o 50 gr. W zaofiarowaniu były i zniżkowały 4 i pół proc. ziemskie o

zamknięcie. — Styczeń 15,80, marzec 16,05, maj 16,32, lipiec 16,47, październik 15,58, loco 16,50.

Nowy Jork, 27. 9. Amerykańska, zamknięcie. — Październik 18,51, listopad 18,50, loco 18,70.

Kontrakty południowe: styczeń 18,58, luty 18,70, marzec 18,81 — 85, kwiecień 18,95, maj 19,03 — 05, czerwiec 19,00, lipiec 18,97 — 98, październik — 18,46 — 47, grudzień 18,55 — 57.

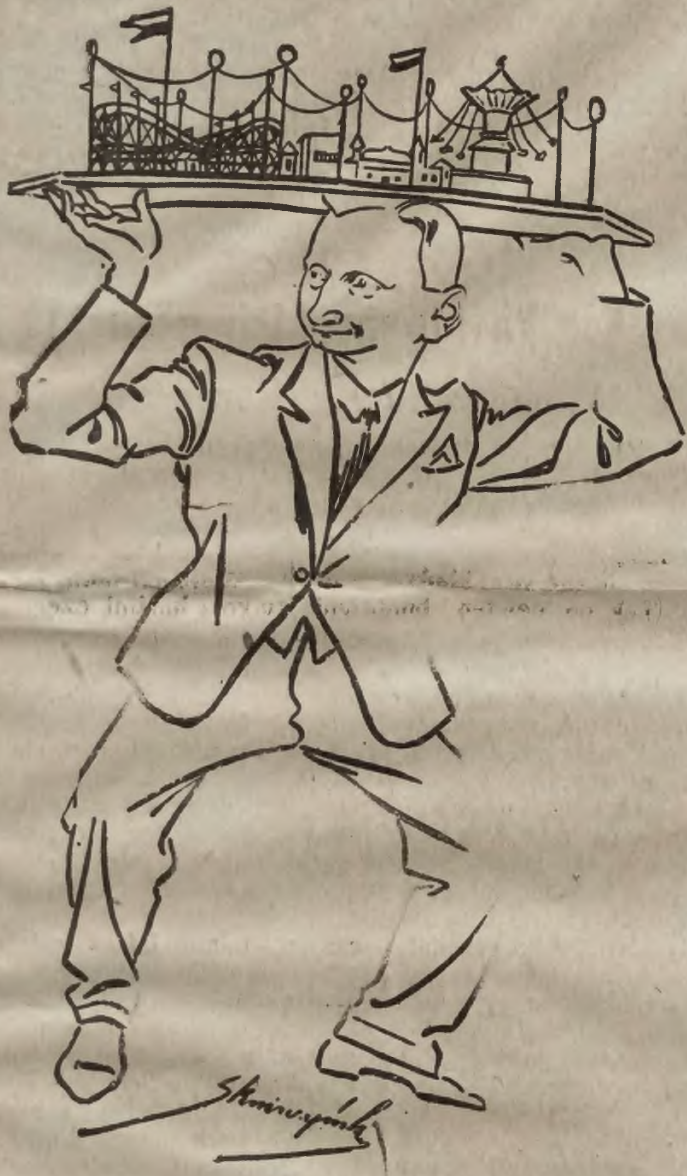
Nowy Orlean, 27. 9. Amerykańska, zamknięcie. — Styczeń 18,45, marzec 18,68 — 69, maj 18,80 — 83, lipiec 18,75 — 78, październik 18,19, grudzień — 18,37 — 38, loco 18,14.

GIELDA ZBOŻOWA.

Warszawa. Transakcje na Giełdzie Zbożowo Towarowej za 100 kg. fr. st. Warszawa. Ceny rynkowe: Żyto 24 — 24,25, pszenica 39 — 40, owies jednolity 24 — 25, jęczmień na kaszę 25 — 25,50, — browarny 28 — 29, rzepak 67 — 70, mąka pszenna luksus. 77 — 82, — 4/0 66 — 70, — żytnia 70 proc. 39 — 40, otręby pszenne szale 21 — 22, — cienie 17 — 18, żytnie 15,25 — 16, kuchy lniane 44 — 46, — rzepakowe 32 — 33. Obroty małe. Uspokojenie bez zmiany — spokojne.

AKCJE PRZEWAGNIE UTRZYMANE.

Na zebraniu giełdy akcyjnej obroty były małe, a tendencja naogół utrzymana. Nieliczne poważniejsze transakcje zawierano przeważnie po kursach bardzo mało odbiegających od dotychczasowego poziomu. Największym zainteresowaniem cieszyły się popularne akcje metalurgiczne, natomiast inne działy pozostały w mniejszym lub większym niedobaniu. W dziale bankowym po niezmienionych kursach zakupywano Bank Polski i Bank Zw. Sp. Zarobkowych. Z akcji chemicznych utrzymał się przy dawnym kursie Kijewski. Akcjami elektrycznymi nie obracano zupełnie. W grupie akcji metalurgicznych tylko Ostrowiec I i II em., zyskał 25 gr., a Norblin obniżył się o 1 zł. Pozostałe, jak Modrzejów i Starachowice obiegają po kursach dotychczasowych. Po raz pierwszy dopuszczono też w tym dziale do obrotów III em. Ostrowca, która osiągnęła kurs znacznie wyższy od nominalu, słabszy jednak od kursu obu poprzednich emisji. Z pozostałych działów tylko niezmienione dawno widziane na rynku akcje papiernicze kluczy zdołały, przyciągnąć nabywców i uzyskać cenę identyczną z ostatnim urzędowym notowaniem.

Członek Zarządu PWK. Syndyk Izby Handl. w Poznaniu, Dr. Stanisław Waschko.

Przed pocztą w Jerozolimie.

Jeszcze nigdy przed urzędem pocztowym w Jerozolimie nie panował taki ruch, jak obecnie. Obłożone są zwłaszcza okienka telegraficzne ponieważ zaniepokojeni krewni żydów palestyńskich domagają się wiadomości od swych bliskich. (ip)

Mąż: — Czy już jesteś gotowa do wyjazdu?
Żona: — Za chwilę. Jeszcze mam zapakować 5 małych walizeczek.

TRUCIZNA W DWÓCH FILIZANKACH KAWY.

Gorąca miłość do tancerza.

Odkąd sławne Dolly - Sisters zdobyły sobie przebojem uznanie Paryża, sławę i znaczną fortunę — zyskały one całą falangę naśladowczyń, które choć nieraz wcale nie związane węzłem pokrewieństwa, występują jednak przed publicznością jako

autentyczne siostry.

W czasach ostatnich znacznym powodzeniem cieszyły się występy taneczne dwóch takich siostr — tancerek, które jednak — jak się okazało później — wcale nie były siostrami, a nawet pochodziły z dwóch odległych krańców Francji. Nazywały się one naprawdę Maria Froisset i Luiza Trailly, występowały jednak jako siostry Maria i Luiza Trailly. Ich ekscentryczne produkcje taneczne utrzymywały w archaizmie stylu egipskim, zdobyły sobie

nieprzeciętna markę

na artystycznym rynku światowym a zwłaszcza w Paryżu wywołały istną sensację. Siostry Trailly zjawiały się w Paryżu jeszcze w ubiegłym sezonie. Następnie spędziły kilka miesięcy na Rivierze a obecnie znowu powróciły do Paryża.

I teraz właśnie nastąpił między nimi

tragiczny konflikt.

Mianowicie przygotowując się do nowych występów zetknęły się z znakomitym mistrzem choreografii, młodym i sławnym tancerzem angielskim Charlesem Brownem. Obie zakochały się w nim bez pamięci a tancerz odwzajemniał uczucie Marii Froisset. Dowiedziawszy się o tem, Luiza odchodziła od przytomności z rozpacz i z rozdzieraniem. Wreszcie wpadła na straszliwy pomysł. Oto wspaniała do kawy sobie i siostrze ar-

szeniku. Obie „siostry“ wypity truciźną i skonały w straszliwych męczarniach.

Tragiczna śmierć młodych utalentowanych artystek wywołała w Paryżu bardzo silne wrażenie.

W Hollywood powstaje dynastia psów - aktorów. Założycielem tej dynastii jest Król Tut będący własnością E. J. Hen-

ry'go, który swego mądrego pupila ocenia na 50.000 dolarów. Pies ten cieszy się szeroką

sławą doskonałego aktora i posiada syna, który z powodzeniem wstępuje w ślady swego ojca. Książę Tan, dziedzic sławy i zaszczytów, posiada nie tylko wspaniałą przyszłość przed sobą ale i niemniej „błyszcząca“ przeszłość. Pomimo swej młodości — liczy on zaledwie czternaście miesięcy — dowiódł on już w kilku filmach niezwykłego uzdolnienia aktorskiego.

Król Tut jest interesującą mieszaniną buldoga, psa policyjnego, pudla i terriera. Nie posiada on żadnej wagi. Dumny jest z tego, że wybił się o własnych siłach i nie zawdzięcza nic swemu pochodzeniu, jedynym słowem „a self made man“! W żylach jego syna płynie ponadto krew szkockich terrierów o dziedziczona „po kądzieli“.

Właściciel Króla Tuta dumny jest ze zdolności swego wychowanka. Kazał on niedawno wydrukować

karty wizytowe

z dopiskiem „najmądrzejszy pies świata“. Książę Tan nie doświadczył jeszcze do zaszczytu posiadania własnych kart wizytowych, jednak stanie się zapewne to jego udziałem, jeśli dalsza kariera jego rozwijać się będzie w równie szybkim tempie, jak dotychczasowa.

Henry nabył Króla przed paru laty za znikomą sumę 45 centów. Dziś jednak, biorąc pod uwagę dochody, jakie mu przynosi, ocenia psa na 50.000 dolarów.

—X—

Korespondencja u rozmaitych narodów.

LISTY W DAWNYCH CZASACH.

Konkurencja telefonu i radia.

Zwyczaj pisania listów jest równie dawny, jak zdolność człowieka posilkowania się i porozumiewania znakami pisarskimi, w postaci obrazków czy też liter.

Pojęcie „listu“ jest zawsze to samo, niezależnie od tego, czy list został skreślony na kamieniu, drzewie, wosku, papierze, czy na innym materiale, lecz stopniowy rozwój sztuki pisania listów poznał i określić można najlepiej według rodzaju materiału, użytego do nich, a jedna tylko rzecz w całym okresie rozwoju była wspólna, t. j. zawsze starano się posilkować materiałem, który — obok trwałości — odznaczał się

największą lekkością.

Sposób, jakiego używali dawni Rzymianie dla załatwiania swej korespondencji, był dość uciążliwy. Wśród ilustracji dzieł, traktujących o zwyczajach narodów w starożytności, często spotykamy ryciny, przedstawiające młodą kobietę, zająca listy.

W lewej ręce trzyma tabliczkę, a w prawej drobny rylce (stilus - graphium), który podno-

si do ust. Podobna tabliczka (dyptyk) składała się z dwóch drewnianych deseczek, powleczonej woskiem. O ile tabliczek było więcej niż dwie, to, stosownie do ich ilości, listy zmieniały nazwę na „triplices“ (potrójne) quadruplices (czwórnokrotne) multiplices (wielokrotnie składane). Pismo w wosku utrzymywało się metalowym rylcem, następnie składało się tabliczki, jedną na drugą, zapisano na stronę do środka, owijano no, (czynność ta zwała się „obligare“), w końcu zamykało się list woskową pieczęcią (obsignare), wyciskana pierścieniem sygnetem.

Podniesione brzegi

tabliczek zapobiegały zacieraaniu się pisma, wyłobionego rylcem w wosku.

Odbiorca listu przecinał spajającą go nić, wystrzegając się naruszenia pieczęci, jedyną nieomylną poszlakę i sprawdzianu osoby wysyłającej.

W ten sposób zdołano udowodnić winę współprzysiężców Katyliny, zmuszając ich do przyznania się do swoich pieczęci. Po przeczytaniu listu

wyglądano powierzchnię wosku

plaskim nożem kościanym, często stokrój stanowiącym drugi koniec rylca, używanego do pisania. Odpowiedzi po większej części załatwiano na tymże wosku, odwrotną stronę przyrzucając do pisania. To odwracanie ołówka - rylca jest prawdopodobnie genezą wyrażenia: „stilum vertere“ (odwrócić ołówek).

Drugi rodzaj listów starożytnych stanowiły zwoje papieru (charta) znane jeszcze z czasów Cywona i Herodota. Zwoje te przewidywano — po zwinięciu w rolkę — i pieczętowano czerwonym woskiem.

Spartanie mieli specjalny rodzaj listów, które Plutarch opisuje w następujący sposób: Gdy eforowie (członkowie z wyboru rządu spartańskiego)

wysyłali list do wodza, sporządzać kazali dwa patyczki, równomierne co do długości i grubości. Jeden z nich przesyłano wodzowi. W wypadku ważnej a tajnej wiadomości, jaką przesyłać należało, owijano dokoła jednego z patyczków wąski i długi

listek papirusu

w ten sposób, by papirus okrywał całą powierzchnię laseczki. Następnie pisano rozkaz czy wiadomość na papirusie i owijano go znowu i przesyłano. — Odbierający jednak nie mógł przeczytać listu, o ile nie nawinął go zpowrotem na laseczki, zupełnie identycznej.

Jedną z najdawniejszych form listu jest tak zwany list węzłowy, odkryty u Inkasów (dawnych władców Peru) przez Hiszpanów przy zwojowaniu Peru. Ślady tych listów spotykamy także w dawnych Chinach.

Inkasi nie posiadali znaków pisańskich dla poszczególnych dźwięków, lecz posługiwali się tak zwanym „quipu“. Jest to sznur, na którym w pewnych odległościach od siebie przymocowane są inne, cieńsze

różnobarwne sznury.

Każda barwa ma sobie właściwe znaczenie, a ilość i rozłożenie węzłów na sznurze składały się na określenie lub wiadomości, zrozumiałą dla odbiorcy.

Owe „quipu“ dziś jeszcze używają się w Peru wśród pasterzy dla oznaczenia stannad.

Dawniej w każdej miejscowości Peru byli specjaliści, którzy trudniący się pisaniami listów metodą „quipu“. Odczytywali je także z wielką wprawą i łatwością.

Umiejętność pisania listów była wielką rzadkością w wiekach średnich, mało komu dostępna. Chcąc wysłać list, zwracano się do mnichów lub pisarzy grodzkich, powierzając im całkowicie zarówno treść, jak i poszczególnie wyrażenia, nawet w listach miłosnych.

Brak środków komunikacyjnych

był wielką przeszkodą dla prowadzenia korespondencji. Często wymiana myśli pomiędzy ludźmi stała się dopiero możliwa z chwilą powstania poczty.

Początkowo piszący listy sami robili koperty, aż w tej dziedzinie wytworzyła się specjalna gałąź przemysłu.

O listach i sztuce pisania listów dałoby się powiedzieć bardzo wiele. Wszyscy wiemy, jak bardzo przyzwyczajają się zbioru listów do dokładnych życiorysów wielkich ludzi, rzucając iskrawe światło na ich indywidualność i życie osobiste. I wszyscy wiemy także, że w stylu odbija się człowiek.

W dzisiejszych czasach sztuka pisania listów zanika. Ludzie dzisiejsi, kierując się

wiecznym pośpiechem,

piszą listy bezładne, albo też zadowolili się potrafią depeszą lub rozmową telefoniczną. Dzięki temu zamiera niejedno bogate źródło trwałych pomników i wartościowych informacji.

Zemsta zaczepionego niedźwiedzia.

Niefortunna wyprawa letników

Donoszą z Ottawy (w Kanadzie),

Donoszą z Ottawy (w Kanadzie), że zwierzę wiosem. Niedźwiedź odparował cios i wiośło pękło. Nie koniec na tem, niedźwiedź wskoczył do wody i zaczął płynąć do łódki, na którą się wydostał. Rybacy chcieli wyrzucić nieproszonego gościa, tymczasem niedźwiedź okazał się panem sytuacji, bo wyrzucił do wody rybaków, potem sam wskoczył do wody i zaczął się pościć. Przy samym brzegu dr. Seymour

pokazał się niedźwiedź.

Dr. Seymour rzucił w niego długą linkę, w końcu której był haczyk i ciężarek. Haczyk utknął w skórze niedźwiedzia, niebardzo zadowolonego z takiego powitania, i niedźwiedź ruszył na przapód i pociągnął łódkę za sobą. Rybacy jednak chcieli niedźwiedzia wziąć żywcem do niewoli. Jeden z nich wyskoczył z łódki i uderzył

z zwierzę wiosem. Niedźwiedź odparował cios i wiośło pękło. Nie koniec na tem, niedźwiedź wskoczył do wody i zaczął płynąć do łódki, na którą się wydostał. Rybacy chcieli wyrzucić nieproszonego gościa, tymczasem niedźwiedź okazał się panem sytuacji, bo wyrzucił do wody rybaków, potem sam wskoczył do wody i zaczął się pościć. Przy samym brzegu dr. Seymour

dostał cios w nogę, ale pomimo bólu uciekał dość szybko razem ze swymi towarzyszami. Po pościgu na przestrzni jakichś stwardów niedźwiedź zawrócił i poszedł w lasy.

—X—

Brzydka moda męska.

Protest krawców angielskich.

Związek krawców angielskich na ostatnim swym zebraniu w Exeter wystąpił energicznie przeciw szerzącej się obecnie modzie męskiej noszenia krótkich spodni z gołymi łydkami oraz dekolotów przy każdej sposobności. Doktorzy, którzy w imię higieny propagują tę modę powinni dać pierwszy dobry przykład i odwieść w takim śmieszny strój swych pacjentów. Przestraszyli się, jak to miałyby wpływ na ich dochody. Nie mogąc sobie też wyobrazić, by w podobnym stroju występowała urzędniczy państwowi i funkcjonariusze np. banków, bez namyślenia się na śmiech. Strój musi być przystosowany do okoliczności, a krótkie spodnie, gołe kolana i dekolot nadają się co najwyżej do noszenia na plaży oraz na... maskardzie.

Przebieg choroby. Związek krawców angielskich na ostatnim swym zebraniu w Exeter wystąpił energicznie przeciw szerzącej się obecnie modzie męskiej noszenia krótkich spodni z gołymi łydkami oraz dekolotów przy każdej sposobności. Doktorzy, którzy w imię higieny propagują tę modę powinni dać pierwszy dobry przykład i odwieść w takim śmieszny strój swych pacjentów. Przestraszyli się, jak to miałyby wpływ na ich dochody. Nie mogąc sobie też wyobrazić, by w podobnym stroju występowała urzędniczy państwowi i funkcjonariusze np. banków, bez namyślenia się na śmiech. Strój musi być przystosowany do okoliczności, a krótkie spodnie, gołe kolana i dekolot nadają się co najwyżej do noszenia na plaży oraz na... maskardzie.

POKRAJANA WDOWA.

Ciekawy wypadek zbrodni.

Bywają ludzie, obdarzeni zaiste twardym życiem. Do takich należy niejaki Tearney, właściciel kilku kabaretów w Chicago. Odnosił w pewnej restauracji napadło nań ośmiu bandytów uzbrojonych w krótkie karabiny. Kazali mu udać się z sobą, a gdy odmówił, zasypali go istnym gradem kul. W ciele Tearneya ugrzęzło 60 kul. Bandyci

następnie porzucili ofiarę, sądząc, że nie żyje i odeszli. A jednak Tearney, mimo iż podziurawiony był jak sito, bynajmniej nie zginał. Przewieziony do szpitala miał na tyle siły, że złożył jeszcze zeznania. Lekarz zbadawszy go, zdecydował że

pacjent będzie żył.

Zaiste, nadludzka wytrzymałość organizmu...

PACIENT BĘDZIE ŻYŁ!...

Nadludzka wytrzymałość organizmu.

W Eberswalde, w pobliżu Berlina, w drodze 60 letnią wdowę Marię Ellenbrand bez życia, pociętą wprost uderzeniami noża.

Ponieważ brakowały wszystkie oszczędności nieszczęśliwej kobiety, nie ulega wątpliwości, że uległa ona morderstwu rabunkowemu. Gdy p. Ellenbrand znalazła, leżała na stole ro-

mans kryminalny. Otwarta stoma zawierała pamiętnik bohatera tytułowego. Znajdowały się tam następujące słowa: „Cicho! Teraz

nadchodzi morderca“... Słowa owe stały się rzeczywistością! — Policja berlińska znajduje się już na tropie mordercy.

—X—

Ośmiu panów w czarnych okularach.

Dowcipny sposób obrony przed fotografami.

Plaga obywateli Ameryki „susi“ ajenci prohibicjni, którzy grasują dosłownie wszędzie, nie cofając się przed nachodzeniem mieszkań prywatnych w poszukiwaniu za „munszajnowką“. Odnosił pewien fotograf w Chicago był na tyle „zuchwały“, że uwiecznił na kliszy podobizny

dwóch takich agentów.

Ci, rozwścieczeni tem, pobili go dotkliwie. Wówczas cała falanga fotografów, ujmując się za kolegę, zaczęła dwu agentów fotografować na wszystkich stronach i mnóstwo ich podo-

bizn ozdobiło szpalty pism chicagowskich.

Ajenci momentalnie stali się najbardziej znanymi osobami w Chicago, a to wprost uniemożliwiało im wykonywanie zawodu. Władze wpadły wówczas na pomysł. Gdy odtąd armia fotografów zjawiała się w sądzie, gdzie ośmiu „suchych“ agentów miało zeznawać w roli świadków, doznawała srogiego rozczarowania. Na salę wszedło ośmiu panów w olbrzymich czarnych okularach, które uniemożliwiły dokonanie zdjęć.

—X—

Cyrk na 75-ciu autach.

Przedsiębiorczy Amerykanin.

Furgony cyrkowe, które przewożą zwierzęta, w czasie wycieczek zaprzęzione w cztery i więcej koni, lub w inne zwierzęta iuczne, zostały dziś zastąpione przez

samochody ciężarowe.

Jedno z największych tego rodzaju przedsiębiorstw w Ameryce, cyrk Downie Bros'a, używa do transportu artystów i zwierząt 75 jednostonowych samochodów Chevrolet, kiedy podczas letnich miesięcy wyru-

sza w wędrowkę po kraju.

O rozmiarach cyrku Downie Bros'a świadczy ilość zatrudnionych artystów i kłownów, których jest przeszło 200; jeżeli do tego dodamy odpowiednią ilość dzikich zwierząt, akcesoria i dekoracje, będziemy mieli ładunek 75 ciężarówek.

W roku bieżącym cyrk Downie Bros'a przebył przeszło 7 tys. mil po najrozmaitszych drogach.

—X—

Nie bójmy się...

Dentyści nie są tacy straszni.

Jeżeli użebienie ludzkości współczesnej przedstawia się tak fatalnie — to dużą rolę w tem odgrywa znany i niezwalczony objaw —

strach przed dentysem.

Nie jeden pacjent, który pod wpływem szalonego bólu zdecydował się wreszcie pójść do dentystry, mając już przekroczyć próg tego „gabinetu tortur“, czuje, że „ze strachu“ ból ustał i uszczęśliwiony wraca czempredzej.

A jednak obawa ta jest niezasadniona, gdyż dzisiejsza technika dentystryczna rozporządza

tytuł środkami, że naprawdę jest w stanie wyeliminować ból przy zabiegach.

Prócz środków znieczulających jak kokaina i nowokaina, są środki o takimże działaniu, jednak znacznie mniej szkodliwe. Główną rolę odgrywa kompral, który neutralizuje ból, wstępując po zabiegu dentystrycznym i usuwa przykre uczucie podczas wiercenia w zębie. Dzięki temu i innym środkom znieczulającym zabieg dentystryczny dziś jest drobiazgiem, nie zasługującym na żadną obawę.

Janet Gaynor

wolne chwile od pracy filmowej spędza przy swoim ulubionym fortepianie.

PLON NIESIEMY, PLON...

Dożynki powiatu będzińskiego.

Rolnictwo powiatu będzińskiego obchodzi dzisiaj piękną uroczystość dożynek, będących zawsze wielkim świętem wsi, już oglądane, zawsze zachwycającą swą prostą formą artystyczną, żywołowym rozmachem, w którym tak pełny wyraz znajduje tężyzna naszego ludu.

Uroczystość odbędzie się w majątku sejmikowym w Sarnowie. Zjadą się na nią barwne delegacje organizacji rolniczych — kółek, stowarzyszeń młodzieży wiejskiej, kół gospodyń, by w gromadzie uczcić koniec rolnego sezonu.

Gospodarzem dożynek będzie p. starosta Boxa, który w towarzystwie członków Wydziału powiatowego i starszych przedstawicieli organizacji wiejskich przyjmie defiladę uczestników uroczystości.

Przeciągając będą przed nim organizacje za organizacją w swych przepięknych strojach ludowych, ze sztandarami, z pieśnią dożynekową na ustach, składając mu, jako gospodarzowi powiatu, wieńce, będące niejako symboliczną dziesięciną z plonów, oddawaną państwu.

Po tym przeglądzie sił, życia i ruchu rolniczego w Zagłębiu nastąpią zabawy ludowe.

Rozpocznie je rozśpiewane, roztańczone wesele krakowskie,

w reżyserji inspektora Cierniaka. To „bajecznie kolorowe” widowisko ludowe, choć nieraz już oglądane, zawsze zachwycającą swą prostą formą artystyczną, żywołowym rozmachem, w którym tak pełny wyraz znajduje tężyzna naszego ludu.

Z kolei nastąpi inscenizacja pieśni ludowych, a wreszcie wspólny podwieczorek i tańce przy dźwiękach dwu orkiestr zakończą uroczystość.

DO CZYTELNIKÓW.

Oddając w ręce Szanownych Czytelników pierwszy numer naszego pisma, czujemy się w obowiązku wypowiedzieć swe credo dziennikarskie. Oparci mocno o ideę państwowości, osobiście absolutnie od nikogo niezależni — pragniemy pozostać z dala od wszelkich waśni partyjnych, a tembardziej od wszelkiego rodzaju porachunków osobistych, którym „Echo Zagłębia” nigdy swoich łamów nie udzieli. Natomiast pragniemy dać społeczeństwu jak najbardziej bezstronne wiadomości ze świata, kraju i najbliższego terenu — Zagłębia.

Redakcja.

FAŁSZYWA MARSZRTA LISTONOSZA

Zamiast do adresata trafił do kryminalu.

Bohater głośnej afery w sądzie powiatowym w Sarnowie, listonosz Antoni Kawka, który niedawno temu skazany został przez sąd okręgowy na dwuletnie więzienie za zdefraudowanie 20.000 zł., pojawił się wczoraj ponownie na ławie oskarżonych.

Jak wiadomo, Kawka w marcu ub. r. będąc w posiadaniu 20.000 zł., przywłaszczył je sobie, sądząc iż uda mu się wpro-

wadzić w błąd policję, której złożył zameldowanie, iż na jednej z odludnych ulic został wciągnięty do taksówki i obrabowany.

Trick ten jednak Kawce się nie udał. Zdemaskowany afera, przystąpił do wyroku, otrzymawszy zasłużoną karę, osiadł w więzieniu, przyczem po ujawnieniu tej afery padło również na niego podejrzenie, że jest on sprawcą systematycznych kradzieży w urzędzie pocztowym, dokonywanych na szkodę różnych adresatów od szeregu lat.

Przeprowadzone dochodzenie potwierdziło domniemanie urzędników pocztowych i oto Kawka, jako oskarżony o dokonanie kradzieży kilku sum pieniężnych, które miał doręczyć adresatom, był wczoraj po raz drugi sądzony w sądzie okręgowym.

Ogólna kwota kradzieży sięga kilku tysięcy złotych, oskarżonemu Kawce jednak udowodniono tylko niedoręczenie 871 zł. odpowiadał on zatem za przywłaszczenie sobie tej kwoty jedynie.

Mimo stwierdzenia faktów, Kawka nie przyznał się do winy, twierdząc uparcie, że jest niewinny.

W wyniku rozprawy sąd wydał wyrok, skazując defraudanta na rok i 6 miesięcy więzienia z pozbawieniem praw.

Krok naprzód w rozwoju Zagłębia Dąbrowskiego.

Budowa nowych dróg, szkół i szpitali.

Wywiad „Echa Zagłębia” z p. Starostą Boxą.

Pierwsze półrocze budżetowe dobiega końca, znaczna zatem część pracy, zakreszonej na rok bieżący dla gospodarki powiatu będzińskiego, jest a przynajmniej powinna być wykonana.

Nasuwa się pytanie, co w okresie tym zrobiono i co jeszcze zrobić należy dla częściowego choć

uwzględniając przemysłowy charakter powiatu i jego znaczenie tranzytowe z północy na zachód kraju, stosunek ten jest niewystarczający. Dążeniem naszym jest zatem stałe polepszanie tego stosunku, co znajduje swój wyraz choćby w tem, że wydatki na drogi sięgają

nie może pobierać nauki to też budowa dalszych gmachów szkolnych jest sprawą wielkiej wagi.

Obecnie w budowie znajdują się 7-klasowe szkoły w Bobrowicach i Strzemieszycach Małych, które, urządzone według wszelkich potrzeb pedagogiki, oddane będą do użytku w połowie przyszłego roku.

Ponadto w projekcie jest budowa gmachów szkolnych w Wojkowicach Kościelnych, Łosiu i Łagiszy.

Niemniej ważną sprawą jest oświata pozaszkolna, którą prowadzi 33 ogniska i 61 kursów. W tej dziedzinie mamy już się

procent analfabetów na naszym terenie spadł do minimum.

Dalszym zagadnieniem, oczekującym rozwiązania, jest kwestja zdrowotności. Akcja profilaktyczna prowadzona jest przez 5 ośrodków zdrowia wliczając w to i miasta, i to na obecne potrzeby względnie

wystarcza. Niedostatecznie natomiast rozwinięte jest szpitalnictwo i w tym dziale gospodarki samorządowej poczynione będą poważne inwestycje.

Mianowicie już w roku przyszłym Sosnowiec, Będzin, Dąbrowa - Górnicza oraz Wydział powiatowy rozpocznie budowę wielkiego

wspólnego szpitala na 800 łóżek.

Szpital ten składać się będzie z całego kompleksu gmachów, których budowa kosztami wielu milionów potrwa 3 — 4 lata. Dla przyspieszenia jednak momentu wykorzystania szpitala wykonany on będzie częściami i częściami oddawany do użytku. Kwestja budowy tego szpitala jest już w zasadzie postanowiona, a obecnie debatowana jest sprawa miejsca, w którym ma stanąć, aby w równej mierze był dostępny dla wszystkich miejscowości powiatu.

W dziedzinie

opieki społecznej

inwestycje polegać będą na budowie kosztownej pół miliona złotych sierocinicy w Sarnowie dla 120 dzieci oraz urzędzeniu w Maczkach przytułku dla invalidów pracy na 60 miejsc.

Takie oto — kończy p. Starosta — w zarysie najważniejsze zamierzenia Wydziału powiatowego, których wykonanie posunie o krok naprzód rozwój Zagłębia.

Na pożegnanie sezonu.

Dzisiejsze zawody sportowe w Sosnowcu.

Skończyły się już wprawdzie piękne dni letnie — sprzymierzeńcy sportów wszystkich rodzajów, ale mimo to nie zrezygnowali nasi sportowcy z meczów, zawodów i wycieczek.

Ponieważ T. K. O. „Czyn” urządza dziś na trasie Sosnowiec — Olkusz propagandowe wycieczki kolarskie, więc w związku z tem zamierzona przez STC wycieczka kolarska do Siewierza odbyć się nie będzie mogła; nie rezygnują z niej jednak całkowicie sosnowieccy cykliści i wyruszają do Sławkowa o godz. 12-iej w poł. O godz. 15 czeladzi klub sportowy i klub sportowy „Warta” — Zawiercie ubiegać się będą o boisko T-wa „Saturn” o wejście do kl. „A”. „Światowid” w

Myszkowie rozegra mecz z „Brynica”, która zjedzie w tym celu do Myszkowa.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Poszukuję od 1 listopada pokoju umeblowanego w śródmieściu. Wiadomość „Echo Zagłębia” Piłsudskiego 25, tel. 56.

Wyżymaczki do reperacji przyjmuje fabryka wyżymaczek „Laura” Dekerta 13. Wejście z podwórza, 1 piętro. Biuro czynne od 7 do 15.

Student wydziału rolnego poszukuje pracy. Oferty pod „Wirski” „Echo Zagłębia”

Potrzebni CHŁOPCY do sprzedaży gazet.

DOBRY ZARÓBEK.

Zgłaszać się do Administracji „Echa Zagłębia” ul. Piłsudskiego 25 w godz. 10 — 12 przed poł.

Doraźne zasiłki dla bezrobotnych.

We wtorek rozpoczyna się wypłata doraźnych zapomóg z Funduszu bezrobocia dla bezrobotnych pracowników umysłowych.

Dla bezrobotnych z Sosnowca, Będzina, Dąbrowy Górniczej i powiatu będzińskiego zasiłki wypłacane będą w lokalu Wydziału powiatowego w Będzinie, 1-go października o godz. 12 w poł.

Również 1 października o godz. 12 wypłacane będą zapomogi bezrobotnym z Zawiercia i powiatu zawierciańskiego. Wypłata dokonana będzie w lokalu Wydziału powiatowego w Zawierciu.

Natomiast bezrobotni z powiatu olkuskiego zasiłki otrzymywać będą mogli w dni od 1 do 5 października w zwykłych punktach płatniczych.

Do korzystania z doraźnych zapomóg Funduszu bezrobocia uprawnieni są ci bezrobotni, którzy pracownicy umysłowi, którzy złożyli odpowiednie podania i nie wyczerpali, jeżeli chodzi o samotnych, 9 okresów zasiłkowych, żonaci bezdzietni — 15 okresów, a żonaci i obarczeni dziećmi — 24 okresów.

Zaszczytne odznaczenie Ostatni termin

ubiegania się o „Medaille Interalliee”.

Coraz gęściejsza mgła oddalenia przesnuwa nam czasy tak drogie, a tak straszne zarazem — tragiczne czasy zmagania się z wrogiem o wolność.

Dalekiem ich echem jest obecnie życie organizacji byłych wojskowych, zgrupowanych w Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny, a drogą pamiątką jest odznaka za uczestnictwo w walkach o niepodległość ojczyzny. Byli wojskowi, pełniący służbę w I korpusie Wschodnim, w II Korpusie Wschodnim, w II Brygadzie Legionów Polskich, w Armji Hallera, w Dywizji Żeligow-

zaspakajania najważniejszych potrzeb,

rozwiązania najaktualniejszych zagadnień.

Do tego rodzaju spraw zaliczamy przedewszystkiem budowę dróg, oświatę, opiekę społeczną oraz kwestje zdrowotności.

Drogi bitych na terenie powiatu posiadamy łącznie z państwowymi i gminnymi 175 km., co wynosi 360 metrów dróg na 1 km. kwadratowy.

W związku z tem rozporządzeniem w starostwie będzińskim zaszły następujące zmiany w podziale czynności i rozlokowaniu biur poszczególnych referentów:

Pan Starosta Józef Boxa przyjmuje interesantów w sali przyjąć (pokój Nr. 33 — 34) o godz. od 10-iej do 12-iej, a w sprawach wyjątkowo ważnych pilnych w gabinecie osobistym (pokój Nr. 39) w tych samych godzinach.

Wice-starosta p. Kazimierz Krupa przyjmuje w sprawach ogólnych w pokoju Nr. 23, a w zastępstwie p. Starosty, na sali przyjąć (pokój Nr. 33); w sprawach przemysłowych, handlowych, targów, elektryfikacji, wywłaszczeń dla celów przemysłowych, nadeń górniczych, cen środków spożywczych przyjmuje p. J. Lechowski (w pokoju Nr. 24); w sprawach obywatelstwa i opacji, potwierdzenia dowodów osobistych, zmiany nazwiska, Nr. 34 — podania i korespondencje wszelkiego rodzaju.

TYDZIEŃ DZIECKA.

W dniu dzisiejszym rozpocznie się tydzień dziecka. Program jego przewiduje urządzenie szeregu odczytów i pogadanek, mających na celu uświadomienie społeczeństwu potrzeby zaopiekowania się przyszłym pokoleniem i otoczenie go atmosferą rozumnej miłości.

Likwidacja biurokratyzmu.

Uproszczony sposób urzędowania w starostwie będzińskim.

Zainicjowana przez ministerstwo spraw wewn. kwestja ulepszenia biurowości wkracza na drogę realizacji. Oto na terenie całego województwa kieleckiego z dniem 1 października we wszystkich urzędach państwowych wchodzi w życie rozporządzenie, zdążające do przyspieszenia i uproszczenia toku spraw przez kierowanie ich do właściwych referentów z pominięciem kancelarii ogólnej.

W związku z tem rozporządzeniem w starostwie będzińskim zaszły następujące zmiany w podziale czynności i rozlokowaniu biur poszczególnych referentów:

Pan Starosta Józef Boxa przyjmuje interesantów w sali przyjąć (pokój Nr. 33 — 34) o godz. od 10-iej do 12-iej, a w sprawach wyjątkowo ważnych pilnych w gabinecie osobistym (pokój Nr. 39) w tych samych godzinach.

Wice-starosta p. Kazimierz Krupa przyjmuje w sprawach ogólnych w pokoju Nr. 23, a w zastępstwie p. Starosty, na sali przyjąć (pokój Nr. 33); w sprawach przemysłowych, handlowych, targów, elektryfikacji, wywłaszczeń dla celów przemysłowych, nadeń górniczych, cen środków spożywczych przyjmuje p. J. Lechowski (w pokoju Nr. 24); w sprawach obywatelstwa i opacji, potwierdzenia dowodów osobistych, zmiany nazwiska, Nr. 34 — podania i korespondencje wszelkiego rodzaju.

Ogłaszajcie się w „Echu Zagłębia”

CENA pojedynczego numeru 20 gr. w prenumeracie miesięcznej 4 zł. wraz z przesyłką pocztową.

OGŁOSZENIA: za wiersz milimetrowy jednoszpaltowy: opisowe 50 groszy, reklamowe w tekście 40 gr., za tekstem 35 gr. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. [Drobne ogłoszenia po 10 gr. wyraz, najmniej 1 zł. Ogłoszenia umieszczane są tylko na ostatniej stronie. Za przestrzeganie miejsca ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Red. odpowiedzialny R. MANUGIEWICZ.

Druk. L. Martynkowski i L. Nowak, Sosnowiec, Piłsudskiego 25.

Wydawca: R. MANUGIEWICZ